

No.W05.07.0420/I

's-Gravenhage, 20 december 2007

Bij Kabinetsmissive van 12 november 2007, no. 07.003637, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet houdende wijziging van enkele wetten op het terrein van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in verband met het herstellen van wetstechnische gebreken alsmede in verband met het aanbrengen van enkele inhoudelijke wijzigingen, met memorie van toelichting.

De Raad van State onderschrijft de strekking van het wetsvoorstel, maar maakt een opmerking met betrekking tot de 'uitgestelde inwerkingtreding' van de grondslag voor de bekwaamheidseisen voor schoolleiders en onderwijsondersteunende werkzaamheden. Hij is van oordeel dat in verband daarmee aanpassing van het voorstel wenselijk is.

1. Artikel XI van het wetsvoorstel beoogt, blijkens het opschrift van het artikel en de memorie van toelichting, uitgestelde inwerkingtreding van een aantal artikelen met betrekking tot de grondslag voor bekwaamheidseisen van schoolleiders en onderwijsondersteunend personeel. Die artikelen verplichten tot het bij algemene maatregel van bestuur stellen van regels met betrekking tot bekwaamheidseisen voor schoolleiders en onderwijsondersteunende werkzaamheden dan wel verwijzen naar bij algemene maatregel van bestuur gestelde bekwaamheidseisen. De genoemde artikelen zijn echter reeds in werking getreden, zodat er geen sprake kan zijn van uitgestelde inwerkingtreding.

Volgens de tekst van artikel XI vinden de opgesomde bepalingen "tot een bij koninklijk besluit te bepalen datum geen toepassing". Die constructie doet naar het oordeel van de Raad afbreuk aan de wetgevingssystematiek, waarin inwerkingtreding van nieuwe bepalingen de tot dan geldende rechtstoestand wijzigt en die nieuwe bepalingen ook daadwerkelijk worden toegepast. De Raad acht de gekozen constructie om die reden onwenselijk.

Daar komt bij dat de in artikel XI voorgestelde wijziging ook niet noodzakelijk is. Met betrekking tot de bekwaamheidseisen voor werkzaamheden van leidinggevende aard geldt een overgangsvoorziening voor de periode waarin nog geen bekwaamheidseisen bij algemene maatregel van bestuur zijn gesteld.¹ Niet duidelijk is waarom thans wordt voorgesteld die overgangsbepaling te laten vervallen.² Daarnaast bevatten veel van de in artikel XI genoemde bepalingen geen verplichting om werkzaamheden aan te wijzen waarvoor bekwaamheidseisen worden vastgesteld, maar bieden daarvoor slechts de mogelijkheid.³ Zolang er geen werkzaamheden zijn aangewezen, bestaat er dan ook geen noodzaak te bepalen dat die bepalingen geen toepassing vinden.

¹ Artikel VI, tweede lid, van de Wet van 28 juni 2006 tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de beroepen in het onderwijs onder meer in verband met het aanbrengen van enkele verbeteringen in de regels over de bekwaamheid van onderwijspersoneel zoals deze komen te luiden door de Wet op de beroepen in het onderwijs (aanpassing regels bekwaamheidseisen onderwijspersoneel) (Stb. 2006, 329).

² Artikel XIII van het wetsvoorstel.

³ Artikel 32a, derde lid, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 32a, derde lid, van de Wet op de expertisecentra, artikel 4.2.3, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 36, tweede en derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Overigens wijst de Raad er in dit verband nog op dat in de toelichting wordt opgemerkt dat de huidige bewindspersonen actief mogelijkheden willen onderzoeken om de vakbekwaamheidseisen in de toekomst op een andere wijze te reguleren. Gesteld wordt dat de totstandkoming van een algemene maatregel van bestuur met name afhangt van de mate waarin de beroepsgroep en het onderwijs in den brede (scholen, besturen, lerarenopleidingen) een en ander zelf op orde hebben. Met deze opmerkingen lijkt voorbij te worden gegaan aan de (eind)verantwoordelijkheid die de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft voor de bekwaamheidseisen van het onderwijspersoneel.

Gelet op het voorgaande adviseert de Raad artikel XI te schrappen dan wel de betreffende in artikel XI genoemde bepalingen te wijzigen in die zin dat de in die bepalingen voorkomende verplichting om bekwaamheidseisen vast te stellen wordt vervangen door een mogelijkheid dergelijke eisen vast te stellen.

2. Voor redactionele kanttekeningen verwijst de Raad naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State,

Bijlage bij het advies van de Raad van State betreffende no.W05.07.0420/I met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

- Aan artikel V een onderdeel toevoegen, waarin de term "gemeentebestuur" in artikel 1.3.1, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs wordt aangepast.
- In artikel VII, onderdeel E, onder 1, voor de tekst van het nieuwe tweede lid het cijfer 2. plaatsen, en "een landelijke personeelvak- onderscheidenlijk ouder-leerlingorganisaties vervangen door: landelijke personeelvak- onderscheidenlijk ouder- of leerlingenorganisaties.
- Artikel VIII, onderdeel C, als volgt formuleren: In artikel 15 wordt "de artikelen 13, eerste tot en met vierde lid, en 14" vervangen door: de artikelen 13, eerste tot en met vijfde lid, en 14"(zie ook aanwijzing 231 van de Aanwijzingen voor de regelgeving).
- In artikel VIII, onderdeel F, aanwijzing 78, derde onderdeel, van de Aanwijzingen voor de regelgeving in acht nemen door "ingevolge artikel 37, eerste lid, van het Besluit bekostiging WEC" te vervangen door: bij aanzienlijke tussentijdse toename van het aantal leerlingen per die datum.
- In artikel VIII, onderdeel I, de terminologie in artikel 162h, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra in overeenstemming brengen met de omschrijving van de term "instelling" in artikel 1.
- In artikel XII de zinsnede "bij inwerkingtreding van dit artikel" in het kader van de rechtszekerheid vervangen door een concrete datum.
- In artikel XII de zinsnede "zoals luidend ingevolge deze wet" schrappen.